

Fialova vláda si chce otevřít dveře k utajeným údajům lidí. Úřady uvidí účty v bankách i přeplatky za energie. Fiala s Rakušanem vědí, jak zakroutit lidem krky

- CZ24 News | 27. října 2023

ČESKO: Lidovci opanovali v současné vládě tradiční téma zneužívání dávek a ministerstvo práce Mariana Jurečky chystá změny v jejich systému. Mimo jiné i v otázce tvrdších kontrol, kdo má na ně nárok. Do chystané novely o státní sociální podpoře se tak dostal v rámci pozměňovacích návrhů poměrně kontroverzní paragraf - úředníci mají dostat za účelem kontroly nárok na prolomení bankovního tajemství.

Vláda v programovém prohlášení slíbila změny v systému sociálních dávek a ministr Jurečka slíbil revizi systému v takovém duchu, aby již „neměl prostor ke zneužívání“. „Nejde primárně o to hledat nějaké finanční úspory – to je samozřejmě sekundární efekt, ale jde o to, aby lidé, kteří objektivně pracovat mohou, pracovali,“ řekl dříve Jurečka. Revizi systému dávek slibovaly i předchozí vlády. Také jejich ministři mluvili o zneužívání podpor. Experti na sociální problematiku ale dlouhodobě odmítají, že by se dávky zneužívaly masově.

Za účelem zabránit zneužívání dávek se tak nyní objevil v projednávané novele zákona o státní sociální podpoře paragraf, který má úředníkům umožnit nahlížet „pod pokličku“ bankovních institucí. Ty tak mají dostat novou zákonnou výjimku, která by jim uložila prolomit bankovní tajemství a to nejen o žadateli, ale například i rodinných příslušnících.

„Banky, pobočky zahraničních bank, spořitelni a úvěrní družstva, instituce elektronických peněz, pobočky zahraničních institucí elektronických peněz, vydavatelé elektronických peněz malého rozsahu, platební instituce, pobočky zahraničních platebních institucí a poskytovatelé platebních služeb malého rozsahu, jsou povinni sdělit orgánu pomoci v hmotné nouzi na jeho písemnou žádost údaje o číslech účtů žadatele o dávku, příjemce dávky i společně posuzovaných osob nebo jeho jiných jedinečných identifikátorech, jakož i o jejich stavu a změnách,“ uvádí se v návrh, který míří do třetího čtení ve sněmovně. Na pořadí schůze je zařazena novela na pátek, zda se k ní poslanci dostanou však není jisté.

Institut bankovního tajemství počítá se zákonnými výjimkami, v kterých ho lze prolomit. Jde například o účely soudních řízení, trestních řízení či v případě souhlasu samotného klienta. Návrh tak obsahuje i změnu v zákoně o bankách, který do výčtu výjimek k prolomení bankovního tajemství přidává i žádost Úřadu práce a ministerstva práce právě za účelem „posouzení majetkových poměrů žadatele o dávku, příjemce dávky i společně posuzovaných osob“.

„Ochrana bankovního tajemství podléhá vedle informací o konkrétních bankovních obchodech, popř. o zůstatcích na účtech, též jakékoli informace související s bankovními obchody či s klientovým majetkem spravovaným bankou, informace o držiteli platební karty vystavené k příslušnému účtu klienta, informace o osobní situaci klienta získané v rámci vztahu s klientem, údaje o rodném čísle, pokud bylo přiděleno, o majetkových poměrech klienta, otisky prstů a jiné biometrické údaje, pokud je má banka k dispozici, případný videozáznam klienta a všechny další informace, ze kterých lze přímo či nepřímo identifikovat klienta banky nebo skutečnost, že určitá osoba je klientem

banky,“ popisuje detailněji na svém webu Česká národní banka.

V případě změn by si tak úřady mohly například ověřit, zda si žadatel o dávky „neschovává“ peníze na jiném účtu. Banka by musela poskytnout údaje například o dalších účtech vedených v rodině. Kromě toho se má posílit kontrola i v dalších oblastech a úřady si například budou moct sami zajistit údaje přímo od poskytovatele energií, kterého v žádosti žadatel uvede. Ke sledování příjmů kvůli systému dávek má podle dřívějších vyjádření ministra Jurečky pomoci také nový registr dohod o provedení práce či pracovní činnosti, který se vláda snaží prosadit v rámci konsolidačního balíčku.

Novela má tak v určitém ohledu také žádosti zjednodušit, tedy umožnit úřadům získat některé údaje přímo a odbourat papírování a dokládání údajů, které lze získat elektronicky. Zapojit má dodavatele energií, aby dodávali úřadu práce výpis výdajů za elektřinu a plyn místo žadatelů, případně informace o přeplatcích, umožní získat i údaje o příjmech přímo od zaměstnavatelů.

V úpravě se pak explicitně zmiňuje i kontrola dávek pro uprchlíky přijaté v souvislosti s ruskou válkou proti Ukrajině, kteří mají status dočasné ochrany. Úřady mají mít možnost ověřit majetkové poměry i u institucí v zahraničí, tedy obrátit se na ukrajinské instituce a úřady.

[ZDROJ](#)